

១៩- អ្នកតាក្រហមក

ប្រជុំរៀងព្រេងខ្មែរភាគ ៨ ពីទំព័រទី ១១៥ - ១២២

អ្នកតាក្រហមកបិតនៅភូមិមហារាជ សព្វថ្ងៃគេហៅថា ភូមិឈើទាល សង្កាត់បឹងត្រាញ់ ស្រុកសំរោង ខែត្រតាកែវ ។ អ្នកតានេះ មានខ្លួនធ្វើដោយឈើប្រក់ស្លឹកជញ្ជាំងក្តារ ។ អ្នកស្រុកទើបនឹងសង់អាស្រមថ្មីមួយទៀតដោយស៊ីម៉ង់ត៍ នៅទន្ទឹមគ្នានឹងខ្លួនចាស់ពីមុន ។ នៅពីខាងក្រោយអាស្រមមានដំបូក ហើយមានដើមឈើដុះស៊ីមម្រុម តាំងនៅលើដីទួលមួយខ្ពស់ ដែលអ្នកស្រុកនេះនិយមហៅថា "លោកតាក្រហម" ។ លោកតាម្នាក់និយាយថា៖ អ្នកតានេះមិនដឹងជាមានពីកាលណាទេ គាត់កើតឡើងដឹងក្តីកាលណា ក៏ឃើញអ្នកតានេះតែម្តង ប្រហែលជាកើតមានពីត្រឹមសម័យដែលមនុស្ស មកតាំងនៅលើភូមិមហារាជនេះ ។ អ្នកតានេះ មានឥទ្ធិពលលើអ្នកស្រុកភូមិនេះណាស់ ចេះជួយថែរក្សាសេចក្តីសុខ និងជួយរកយុត្តិធម៌ឲ្យអ្នកស្រុក-ភូមិទៀតផង ។ សម័យដើម កាលបើមានរឿងរ៉ាវផ្សេងៗ កើតឡើងរវាងអ្នកភូមិ ឬមានការឈ្លោះទាស់ទែងគ្នាជាដើម គេតែងទៅប្តឹង-ស្សៀមចំពោះមុខអ្នកតានោះ រាប់រៀបតាមដំណើររឿងរៀងៗខ្លួន ហើយមានសូត្រពាក្យស្សៀមប្រាំបានទៀតផង គួរវិវាទទាំងពីរក៏សុខចិត្តរៀងៗខ្លួនជាការស្រេច មិនបាច់ប្តឹងផ្តល់ដល់រដ្ឋការមុខក្រសួងទៀតទេ ។ ពាក្យសម្បថនេះ ឃើញថាស័ក្តិសិទ្ធិមែន បើអ្នកណាប្រព្រឹត្តពុំសុចរិតទៀងត្រង់ទេ អ្នកនោះមុខជាអន្តរាយរហូតដល់ស្លាប់យ៉ាងទាន់ហាន់ក៏សឹងមាន ។

ម៉្យាងទៀត អ្នកតានេះស្អប់ណាស់ មនុស្សណាពាក់មួក ជិះជំរី និងស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ ដើរកាត់មុខមិនបានទេ នឹងបណ្តាលឲ្យរលូតកូន បើអ្នកមានបុណ្យស័ក្តិនឹងធ្លាក់បុណ្យស័ក្តិ ។ អ្នកស្រុកខ្លាចហើយមិនហ៊ានប្រព្រឹត្តបំពានចំពោះរឿងនេះទេ ។

អ្នកស្រុកដំណាលតៗមកថា ប្រមាណជា ៤០ ឬ ៥០ ឆ្នាំកន្លងទៅហើយ មានតាចាស់ម្នាក់ឈ្មោះង៉ែត ប្រពន្ធឈ្មោះលឿង ផ្ទះគាត់នៅចម្ងាយប្រមាណ ៤០០ម ពីទិសអាគ្នេយ៍នៃអាស្រមអ្នកតានោះ ។ តា ង៉ែត ជាអ្នករកស៊ីធ្វើទឹកត្នោត គាត់បានធ្វើទឹកត្នោតមួយដើមក្បែរខ្លួនអ្នកតានេះឯង ។ ពេលដែលឡើងតាបត្នោតនោះម្តងៗ តាង៉ែតចេះតែជ្រលូសមាត់ក ដោយគាបទៅវាបាក់ ឬក្រឡាច់ផ្កាត្នោតពីឃ្មាប ។ អ្នកតានេះខឹង ក៏ច្រានតា ង៉ែត ទម្លាក់ពីចុងត្នោតមកដី ហើយទៅចូលរូបអ្នកស្រុកម្នាក់ ឲ្យនិយាយថា "លោកតាមិនឲ្យតាង៉ែតធ្វើត្នោតទៀតទេ ឲ្យរកស៊ីអ្វីដទៃទៀតទៅ កុំដើរតាបផ្កាគេទៀត គេឈឺណាស់ ។ គ្រោះជាតា ង៉ែត មិនស្លាប់ក្នុងពេលនោះដែរ ។ តែលុះគាត់បានស្រាកស្រាន្តជាចាកជំងឺ មានកម្លាំងស្រួលបូលឡើងវិញ គាត់ក៏ចាប់ផ្តើមរត្នោតទៀត គាត់ធ្វើដើមដដែលហ្នឹង ។ ពេលនោះអ្នកតាក្រហមក (អ្នកតាក្រហម) លែងច្រានតា ង៉ែត ទម្លាក់ដូចមុនទៀតហើយ អ្នកតាខឹងខ្លាំងណាស់ ដោយប្រដៅតា ង៉ែត មិនស្លាប់ ក៏ចាប់តា ង៉ែត យកទៅដាក់ច្រវាក់ភ្ជាប់នឹងសសរខ្លួនអ្នកតា អស់មួយយប់មួយថ្ងៃ ។ ប្រពន្ធកូនបាត់តា ង៉ែត ដើររកមិនឃើញសោះ រកចុះរកឡើងក៏បានឃើញតា ង៉ែត នៅខ្លួនអ្នកតា ។ ពេលនោះតា ង៉ែត ឃើញប្រពន្ធដើរចូលទៅ ស្រែក

ប្រាប់មកថា "អញទៅមិនរួចទេ អញជាប់ច្រវាក់ជើងហើយ!" ។ ពូជូច្នោះ ប្រពន្ធកូនក៏ខំទាញគាត់ចេញពីខ្ទម អ្នកតា តែគ្មានកម្រើកសោះ ទាញយ៉ាងណាក៏មិនរួច គេឃើញជើងគាត់ទាំងពីរពុំទៅដាច់នឹងសសរខ្ទម ហើយ ពូជូច្រវាក់ច្រាវនៅក្បែរគាត់នោះដែរ ។ ប្រពន្ធកូនខំទាញទាល់ចំណេះ នៅតែមិនរួច ក៏តាំងបែរបន់ចុះ ញឹម សុំឲ្យអ្នកតាលែងតា ង៉ែត នោះមកវិញ អ្នកតាក៏លែងតា ង៉ែត ឲ្យមកជួបជុំប្រពន្ធកូនវិញដូចធម្មតា ។ តាំងពីពេលនោះមក អ្នកស្រុកភូមិក៏នាំគ្នាជឿស៊ប់ ចំពោះអ្នកតានោះឥតងាករេ គេតែងបន់គ្រប់ៗគ្នា ក្នុង ពេលណាដែលមានទុក្ខព្រួយ ឬ បាត់របស់ទ្រព្យផ្សេងៗ ឬ ក៏ចង់បានជ័យជម្នះ ក្នុងការលេងល្បែងស៊ីសង ជាដើម ។ គោលបំណងនៃការបន់នេះច្រើនតែបានសម្រេចដូចបំណងរៀងៗរហូតមក ។ ឯរបៀបតង្វាយគេ ច្រើនថ្វាយស្លាធម៌ដៃ ២ ១គូ ស្លាធម៌ដូង ១គូ មាន់ស្ងោរ ១ មាន់រស់ ឬ មាន់ធ្លាក់ នំ ចេក ប្រាក់ ទង់ ទៅតាម ការដែលគេបានបន់ ។

របៀបឡើងអ្នកតា

ពិធីឡើងអ្នកតាក្រហមក ឬអ្នកតាភូមិនេះ គេកំណត់ធ្វើនៅថ្ងៃ ១៣ កើត ខែពិសាខរៀងរាល់ឆ្នាំ ។ អ្នកស្រុក មហារាជ (ភូមិឈើទាល) រៀបចំធ្វើពិធីនេះរៀងរាល់ឆ្នាំ ឆ្នាំខ្លះគេធ្វើបង្ហាញ និងមន្តព្រះសង្ឃចំរើនព្រះបរិត្ត រួច ទេសនា ។ ព្រឹកឡើងនិមន្តព្រះសង្ឃដាវ ឆាន់ ដល់ពេលល្ងាច ទើបគេចាប់ធ្វើពិធីបញ្ជាន់រូប ។ ប៉ុន្តែមានឆ្នាំ ខ្លះ គេធ្វើបញ្ជាន់រូបតែម្តង មិនមាននិមន្តព្រះសង្ឃឆាន់ទេ ។ អ្នកតានោះ មានរូបសម្តែងជាភេទប្រុស សម្រាប់ ចូលមកនិយាយកិច្ចការប្រាប់កូនចៅ ។ តារូបសម្តែងនោះមានអាយុប្រមាណ ៥០ឆ្នាំ គឺអ្នកតាក្រហមកចូល ជាន់តែម្តង ឥតមានអ្នកណាជើសទេ ។ ប៉ុន្តែតមកខាងក្រោយ រូបនោះក៏កាន់តែចាស់ ចូលជាន់លែងកើត អ្នកស្រុកក៏រើសរករូបថ្មីទៀត ដោយគេប្តូរស្លូងថា "បើលោកតាស្រឡាញ់អ្នកណា សូមឲ្យចូលរូបអ្នកនោះ ចុះ ព្រោះរូបមុនចាស់ណាស់ហើយ ។ គេប្តូរស្លូងរួចហើយ ក៏ចាប់លេងភ្លេងខ្មែរ ឲ្យអ្នកតារើសរូបចូលទៅ ។ សព្វថ្ងៃនេះ ចូលរូបតាម្នាក់ឈ្មោះ តា អន ដែលជារូបថ្មី អាយុ ៥០ ឆ្នាំដែរទើបនឹងចូលធ្វើសម្តែងក្នុងឆ្នាំ ១៩៦៦ មុននេះគាត់នៅភូមិខ្នាអុង សង្កាត់បឹងត្រាញ់ ស្រុកសំរោង តាកែវ។

អំពីគ្រឿងសំណែនសម្រាប់ឡើងអ្នកតា

នៅថ្ងៃមុន ១៣ កើតខែពិសាខអ្នកស្រុកពីរនាក់ដើរវែងអង្គាសប្រាក់ពីអ្នកភូមិទាំងអស់គ្នា ដើម្បីយកទៅទិញ ប្រដាប់ប្រដា សម្រាប់រៀបចំពិធី ។ កាលទិញឥវ៉ាន់សព្វគ្រប់ហើយ គេក៏ចាប់ធ្វើស្លាធម៌ដៃ ១គូ ដាក់ក្នុងខ្ទម អ្នកតា ព្រមទាំងមានចេក នំ បង្កែម ចម្អាប់ ដាក់ថ្វាយក្នុងរោងនោះផង ។ ក្រៅពីនេះមានធ្វើសង្ឃឹកមួយ ទទឹង ០ម.៦០ បណ្តោយ ១ម.២០ ។ នៅក្នុងសង្ឃឹកនោះ គេដាក់ស្រូវ អង្ករ ពោត សណ្តែក ល្ង អំបិល ប្រហុក ប្រាក់កាស ដែលអ្នកស្រុកភូមិគេយកមកដាក់ ។ ស្រូវអង្ករ គេដេរស្បោងតូចៗច្រកគ្រប់ៗគ្នាយក មកដាក់ ក្នុងម្នាក់ៗមានស្រូវ ១បាវ អង្ករ ១បាវ ប្រាក់ ១រៀល បាយសម្លសម្រាប់ដាក់លើសង្ឃឹក និងបាយ សម្លសម្រាប់ឲ្យពួកអ្នកភ្លេងបរិភោគ ។ គេធ្វើជ្រូក១ ដាក់លើស្តុក និងមាន់ស្ងោរ ១គូ បង្កែម ១គូ ចម្អាប់ ១គូ គ្រប់មុខសុទ្ធតែមួយគ្នាទាំងអស់ ។ ពែមួយប្រវែង ១ហត្ថរាងចតុកោណកែងស្មើ ក្នុងពែគេដាក់បាយសម្ល ចេក នំ គ្រប់មុខឥវ៉ាន់ដែលមាន ។ មានពែមួយទៀតរាងឆកោណ មាន ៦ ថ្នាក់៣ មានទ្រង់ទ្រាយពែប្រហែល នឹងអាក់ព័ទ្ធសូត្រ ក្នុងពែនេះ គេគេដាក់បង្កែម-ចម្អាប់ ដូចពែរាងចតុកោណកែងស្មើនោះដែរ ។

នៅខាងមុខរោងអ្នកតា គេក្រាលកន្ទួល ហើយរៀបដាក់ប្រដាប់ប្រដាទាំងអស់ ឲ្យរូបអង្គុយលើកន្ទួល ក្រហម ក្បែររបស់ទាំងអស់នេះ បែរមុខទៅទិសខាងកើត ។ នៅពីមុខរូបមានរងមួយ ហើយរងមានជន្លាប់ ក្រមួន ១ ស្លាបៀក ៥ ម៉ាត់ បារី ៥ ទៀន ទៀនអុជហើយ ១គូ ម្លូ ៣សន្លឹក ស្លាមួយ ប្រាក់ ២០រៀល ដែលគេ ដាក់ឲ្យរូបបាំង ។ រូបអង្គុយបត់ជើងទទួរក្រមា ដៃទាំងពីរចាប់រង របៀបទ្រោមបន្តិច ។ ពីមុខរូបនោះ គេ រៀបធ្វេង-ស្តាំជាជួរ គឺ មាន ១គូ បង្អែម ចម្អាប់ ១គូ ជ្រូកដាក់កណ្តាលខាងមុខបង្អែម និងចម្អាប់ទៅទៀត ។ តទៅទៀត គេដាក់ពែសង្ហឹក សង្ហឹកគេដាក់មុខឲ្យឈមមករកមុខអ្នកតា និងក្រុមភ្លេង ១រង មានទ្រ ១ ប៉ុ ពក ១ អ្នកច្រៀងម្នាក់ ស្តរ ២ ។ ពេលបញ្ជាន់រូបលេងភ្លេងប្រគំ ។

ពេលភ្លេងកំពុងតែលេង រូបធ្វើទ្រឹង ហាក់ដូចជាចាំស្តាប់ភ្លេង និងចម្រៀង បើអ្នកចម្រៀងច្រៀងមិនត្រូវទេ រូបចាប់ច្រៀងខ្លួនម្តង ទើបអ្នកតាក្រហមកចូល ។ ពេលចូលរូបមុនដំបូង អ្នកតានិយាយភាសាសាលាវ រួច ទើបនិយាយភាសាខ្មែរជាខាងក្រោយ ។ មានម្នាក់អ្នកសួរ និងថ្វាយតង្វាយ ដែលតាមទម្លាប់អ្នកស្រុកហៅ ថា "ជើងព្រះ" ។ ជើងព្រះនេះ ចេះនិយាយភាសាខ្មោច ដូចដូង គេថា "មហាលៃ" ចេក គេថា "ត្រសូល"5 ជា ដើម ។ល។ អ្នកចាំសួរនោះ គេសួរពីសុខទុក្ខក្នុងស្រុកភូមិ នឹងសុំកុំឲ្យមានជំងឺអាសន្នរោគ អុត ព្រោះជំងឺពីរ មុខនេះ អ្នកស្រុកខ្លាចណាស់ សុំឲ្យមានទឹកភ្លៀងបរិបូណ៌ សុំកុំឲ្យមានក្រាជង្កុវស៊ីស្រូវ កុំឲ្យស្រូវពោយ ជា ដើម ។

បន្ទាប់មក រូបអ្នកតាចូលនោះ ចាប់ឲ្យចំណីខ្មោចក្រោយ ពេលដែលឲ្យចំណីគេបង្វែរសង្ហឹកនោះ ឲ្យបែរមុខ ចេញ រូបចូលនោះចាប់យកអង្ករមកផ្លុំ រួចបាចទៅលើពែនិងសង្ហឹក រួចចាប់លាជមកបាចលើពែនិងសង្ហឹក ទៀត ហើយគេឲ្យជូនពែនិងសង្ហឹកនោះទៅ ។ មុនពេលយកសង្ហឹកនិងជូនពែនោះទៅនោះ គេត្រូវចាក់ បាយចាក់សម្ល បង្អែម ចម្អាប់ ដាក់លើពែនិងសង្ហឹក រួចនាំគ្នាសែងពែនិងសង្ហឹកនោះចេញទៅ ។ ឯរូបនោះ ក្រោកឈរ ដៃកាន់ដំបង ឬ ដាវ គ្រវីលោតដើរតាមក្រោយអ្នកសែងសង្ហឹកនោះទៅដែរ ។ អ្នកលេងភ្លេងបទ ស្តេចដើរ មនុស្សក៏ក្រោកដើរហែទៅទាំងអស់គ្នា បានចម្ងាយ ៥០ម. ឬ ១០០ម. រូបត្រឡប់មកវិញ អ្នកសែង សង្ហឹក ភ្លេង និងអ្នកហែទាំងអស់ ចេះតែហែទៅមុខទៀត បានចម្ងាយប្រហែល ៥០០ម. ទើបដាក់សង្ហឹក និងពែចោល ភ្លេងក៏ឈប់លេង អ្នកហែត្រឡប់មកវិញ ។

ឯប្រដាប់ប្រដានៅលើសង្ហឹកទាំងប៉ុន្មាន ត្រូវអ្នកសែងនោះចាត់ការគឺ មានស្នាម ជ្រូក គេបេះតែស្លឹក ត្រចៀកបន្តិច ក្បាលបន្តិច ជើង កន្ទុយ ដាក់លើសង្ហឹកនោះទៅ សល់ប៉ុន្មាន គេនាំគ្នាចែកគ្នាបរិភោគ ។ ប៉ុន្តែបើស្រុកមានកើតជំងឺអាសន្នរោគ ឬ អុត ហើយបើមានធ្វើពិធីនេះ គេមិនដែលហ៊ានយករបស់អ្វីមកវិញ ទេ ទុកចោលនៅនោះហើយ សូម្បីតែសត្វតិរច្ឆានក៏មិនហ៊ានស៊ីផង ។ សម័យសព្វថ្ងៃនេះ ពេលរៀបឡើង អ្នកតាក្រហមក មិនមានដាក់ជ្រូកទាំងមូលដូចមុនទេ គេទិញតែក្បាល ជើង និងកន្ទុយជ្រូកមកជាការស្រេច ។